

РАДНО ВРЕМЕ у школи/установи

Хаџи Здравко М. Ковач

СОМБОР,

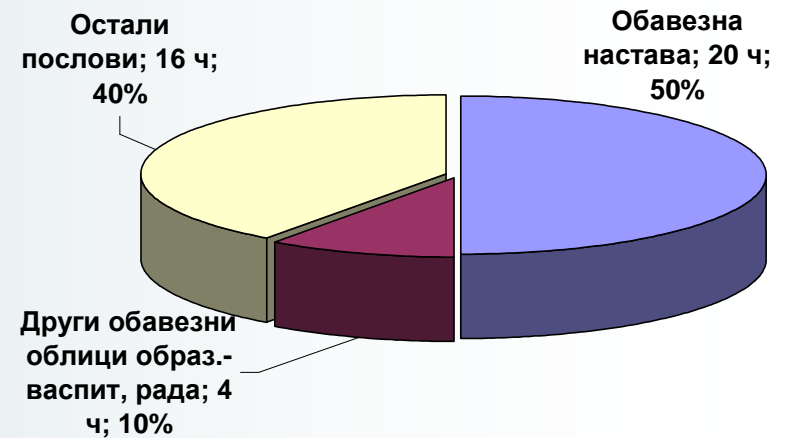
08. 11. 2010.

1. Пуно радно време

- износи **40 часова недељно**, сем ако законом није друкчије одређено (**ЗОР чл. 50**)
- **ПКУ** за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, у чл 8. ст 1, утврђујући да пуно радно време запосленог износи 40 часова (изостављајући прилог *недељно*) **само преписује, и то непотпуно**, одредбу чл 50. ст 1. Закона о раду

Радно време наставника

Радно време

- ***Не постоји могућност да се пуно радно време по основу радног односа код два послодавца рачуна у дуплом трајању, јер рад са пуним радним временом код два послодавца није могућ ни по једном пропису у нашем правном систему***
- ***ЗОР (чл 202) утврђује могућност, за запосленог који ради са пуним радним временом код једног послодавца, закључивања уговора о допунском раду највише до једне трећине пуног радног времена, код другог послодавца***

Радно време

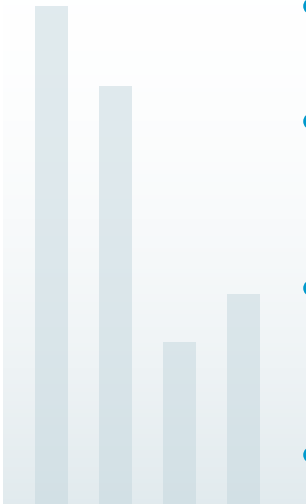
- ***Члан 41. Закона утврђује да запослени који ради са непуним радним временом код једног послодавца може да заснује радни однос код другог послодавца за остатак радног времена, до пуног радног времена.***
- ***радни однос може да се заснује и за рад са непуним радним временом на неодређено или на одређено време, при чему запослени који ради са непуним радним временом има сва права из радног односа сразмерно времену provedеном на раду ако законом, општим актом и уговором о раду није другачије одређено***

2. Непуно радно време

- радно време краће од пуног радног времена (краће од 40 часова недељно) (ЗОР чл 51 и ПКУ чл 9. ст 1)
- Послове на којима се рад обавља с непуним радним временом треба утврдити **правилником о организацији и систематизацији послова**
- **о статусу наставника, васпитача и стручног сарадника у погледу рада са пуним или непуним радним временом** говори “кровни” Закон (чл 137)
- директор школе, сваке шк. године, наставнику, васпитачу и стручном сараднику, на основу програма образовања и васпитања, годишњег плана рада и поделе часова за извођење наставе и других облика непосредног образовно-васпитног рада са ученицима (допунски, додатни, индивидуализовани, припремни рад и друге облике рада, у складу с посебним законом), решењем утврђује **статус у погледу рада са пуним или непуним радним временом.**

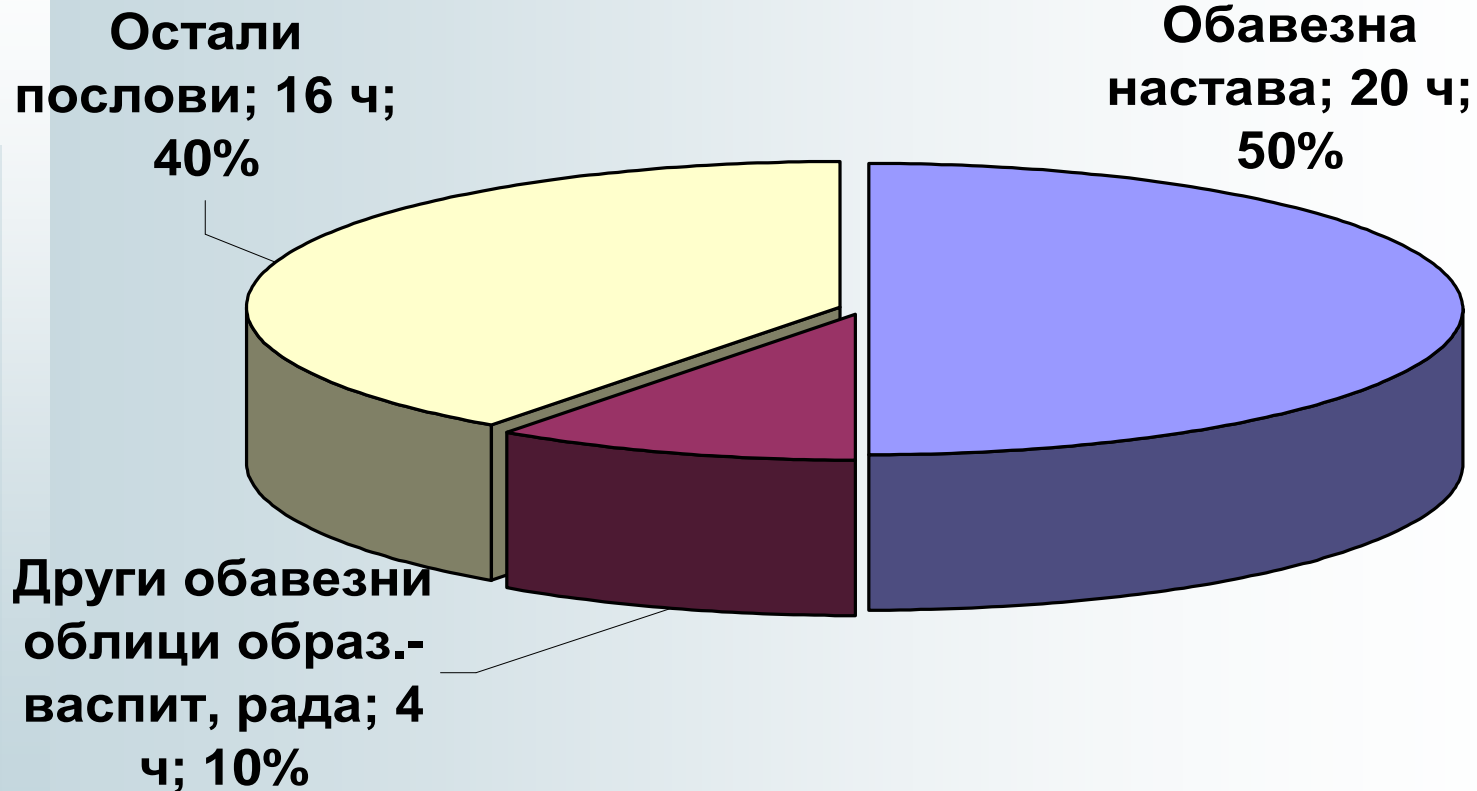
3! (или 4) категорије наставника, васпитача и стручних сарадника

- 1) са пуним радним временом (са пуном нормом непосредног рада с децом, односно ученицима)
- 2) са непуним радним временом (с непуном нормом);
- 3) наставници, васпитачи и стручни сарадници који немају ни део норме, који остају нераспоређени (остварују права запосленог за чијим је радом престала потреба, у складу са законом)
- 4) **Наставници са прековременим /преконормним/ радним временом**

Наставници са пуним радним временом

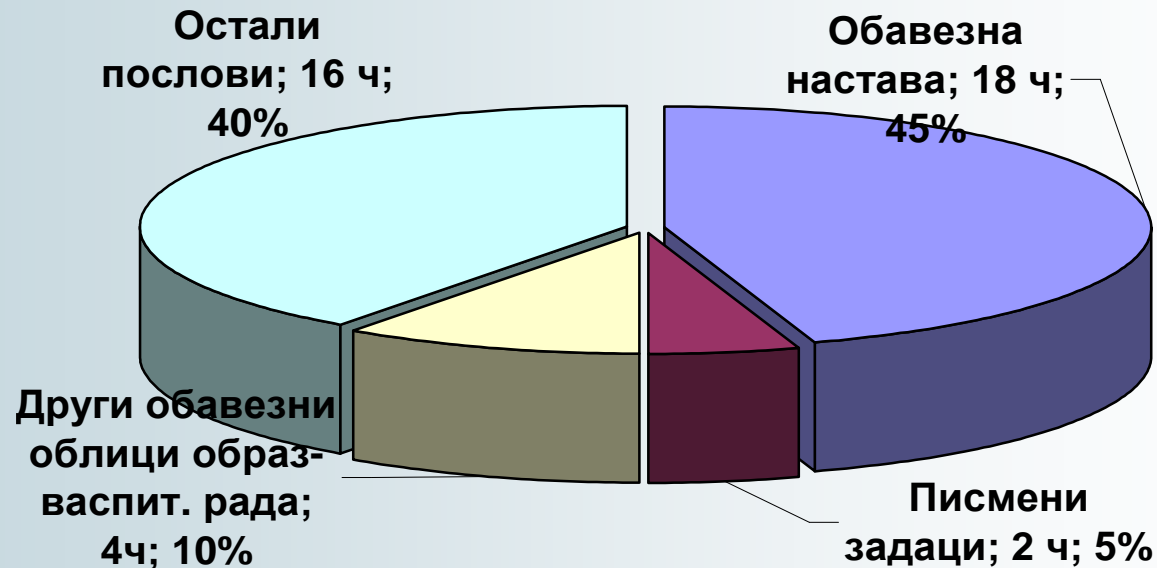
Радно време наставника

НОРМА ЧАСОВА ЗА НАСТАВНИКА ПРЕДМЕТА ЗА КОЈИ ЈЕ НАСТАВНИМ ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ ПРОПИСАН И ПИСМЕНИ ЗАДАТАК

Норма наставника предмета са писменим задацима

НОРМА ЧАСОВА ЗА НАСТАВНИКА ПРЕДМЕТА ЗА КОЈИ ЈЕ НАСТАВНИМ ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ ПРОПИСАН И ПИСМЕНИ ЗАДАТАК

- 18 часова рада, са два часа за писмене задатке прописане наставним планом дају 20 часова обавезне наставе. Дакле, наставник предмета за који је наставним планом и програмом прописан и писмени задатак, има недељно укупно 20 часова наставе и четири часа других облика образовно-васпитног рада са ученицима, као што су допунска, додатна настава, индивидуални облици рада са ученицима и сл., тако да је, у том смислу изједначен са наставницима који изводе наставу из осталих предмета.

(Мишљење Министарства просвете, бр. 011-00-191/2009-07 од 23.11.2009)

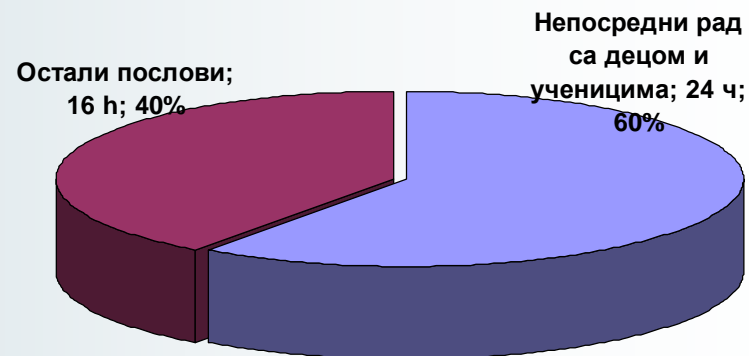

Наставници са пуним радним временом

- Чл 136. ст 1. т 1. ЗОСОВ - у оквиру пуног радног времена у току радне недеље наставник изводи наставу 20 часова и четири часа других облика непосредног образовно-васпитног рада са ученицима (допунски, додатни, индивидуализовани, припремни рад и други облици рада, у складу са посебним законом) – 60% радног времена
- 24 часа изједначено је са 24 сата

- Преосталих 16 сати у 40-часовној радној недељи наставник обавља послове припреме за образовно-васпитни рад, стручно се усавршава, води евиденцију, сарађује са родитељима и сл.

Радно време наставника, васпитача и стручног сарадника

Значајна новина

- Мање самовоље приликом утврђивања запослених којима се смањује проценат радног времена
- обавеза да се критеријуми (ПКУ чл 33) и поступак за утврђивање запосленог за чијим је радом престала потреба примене и у случају када долази само до смањења процента радног времена, а не и до његовог потпуног губитка

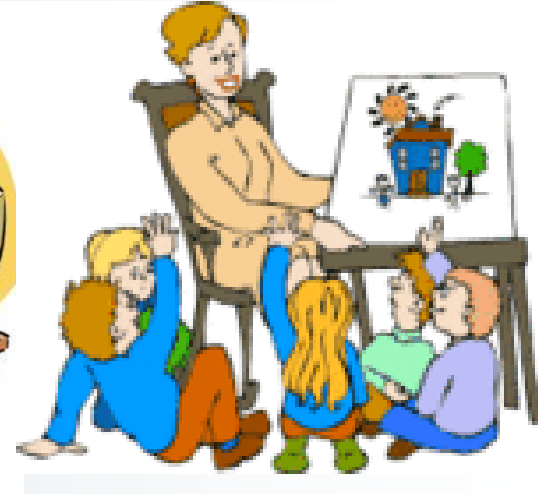
3. Скраћено радно време

- могућност да се скрати радно време запосленом који ради на нарочито тешким, напорним и за здравље штетним пословима (чл 52. ЗОР)
- Радно време се скраћује, а највише 10 часова недељно
- ПКУ за запослене у ОШ и СШ и домовима ученика не даје одговор на питање на којим пословима у установи и колико треба скратити радно време, него у члану 10. утврђује да то питање треба да се уреди КУП, односно правилником о раду

4. Структура и распоред радних обавеза запослених

1. Структура и распоред радних обавеза наставника, васпитача и стручних сарадника
2. Структура и распоред радних обавеза ненаставног особља

4.1. Структура и распored радних обавеза **наставника**, васпитача и стручних сарадника

- регулисана је Законом о основама система образовања и васпитања (чл 136) и подзаконским актима
- за наставника – 20 часова наставе и четири часа других облика непосредног образовно-васпитног рада са ученицима (допунски, додатни, индивидуализовани, припремни рад и други облици рада, у складу са посебним законом) – **60%** радног времена, а за наставника практичне наставе 26 часова;
- за наставника у школи за образовање ученика са сметњама у развоју, за извођење наставе и индивидуалних облика непосредног рада са ученицима – **50%** радног времена.

4.1. Структура и распоред radних obaveza nastavnika, **vaspitачa** и стручних saradnika

- за васпитача у ПУ, за остваривање припремног предшколског програма у полудневном трајању – **50%** радног времена;
- за васпитача у ПУ и школи са домом, за остваривање непосредног васпитно-образовног рада са децом, односно васпитног рада са ученицима – **75%** радног времена;

4.1. Структура и распоред радних обавеза наставника, васпитача и стручних сарадника

- **Стручни сарадник** у установи све облике рада са децом, ученицима, наставницима, васпитачима, педагошким асистентима, другим сарадницима, родитељима, односно старатељима деце и ученика обавља у оквиру **75%** радног времена.

4.1. Структура и распоред радних обавеза наставника, васпитача и стручних сарадника

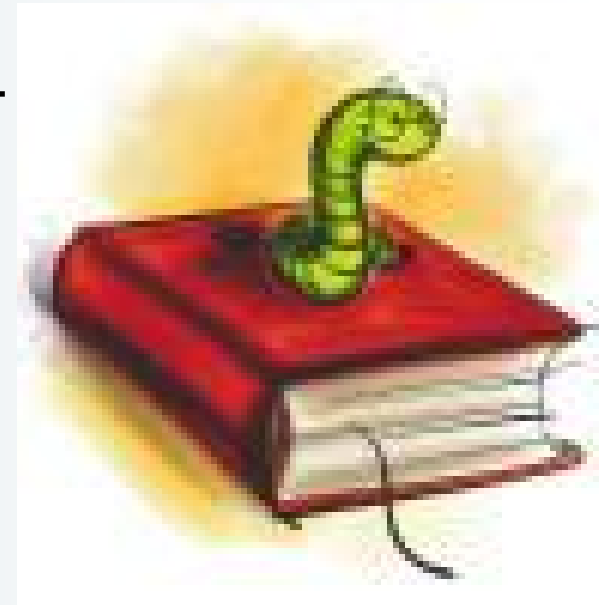
- (у оквиру радне недеље (чл 136. ст)) **утврђује се годишњим планом рада установе**
- може се утврдити тако да буде различита у оквиру радних недеља (чл 136. став 3).

Акт којим се ближе уређује норма непосредног рада са децом и ученицима доноси министар. Тим актом (правилником) се прописује:

- норма свих облика непосредног рада са децом и ученицима и других облика рада наставника, васпитача и стручних сарадника у оквиру недељног пуног радног времена и на годишњем нивоу;
- број сати образовно-васпитног рада који се додатно може распоредити на друге извршиоце.

Годишње и недељно задужење и фонд часова наставнику, васпитачу и стручном сараднику

- **Утврђује се решењем директора, које се издаје на почетку шк. год (ПКУ чл 8. ст 2)**
- **везивање издавања решења о годишњем и недељном задужењу и фонду часова за почетак школске године није примерено**
- право запосленог на приговор на решење о задужењу и фонду часова – решење би требало донети и уручити запосленом онолико пре почетка нове шк. године колико је потребно да се запослени упозна с његовом садржином и да се припреми за нове обавезе, као и да се одлучи о евентуалном приговору на решење, чиме оно постаје коначно (ако није постало коначно истицањем рока за приговор)

4.2. Структура и распоред радних обавеза ненаставног особља

- Структура и распоред радних обавеза ненаставног особља нису регулисани ни законом нити подзаконским прописима. То питање самостално решава директор, у складу са општим актом (правилником о организацији и систематизацији послова) и потребама процеса рада установе.

5. Распоред радног времена у установи

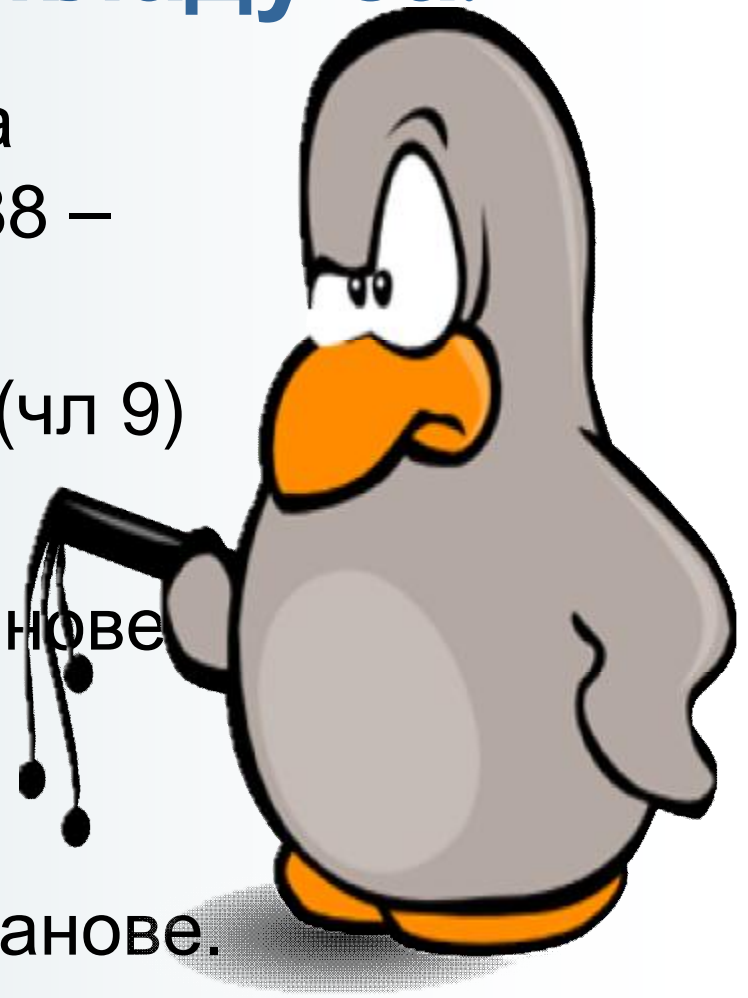
- обухвата дневни, недељни и годишњи распоред радних активности

О распореду одлучује директор, у складу са:

- 1) Законом о основама система образовања и васпитања (чл. 88 – 90. и члан 136),
- 2) Законом о јавним службама (чл 9)
- 3) Законом о раду (чл. 55 и 56),
- 4) годишњим планом рада установе
- 5) актом о организацији рада установе,
- 6) потребама процеса рада установе.

Дневни распоред радних активности

- Прописано је да радни дан, по правилу траје 8 часова (ЗОР чл 55. ст 3)
- **осмочасовно дневно радно време и осмочасовна дневна присутност на радном месту односи се на ненаставно особље**

Дневни распоред радних активности наставника, васпитача и стручних сарадника

- везан је за распоред часова наставе и других облика образовно-васпитног рада, који се утврђује пре почетка сваке школске године, тако да број часова наставе по правилу није једнак сваког дана
- велики део дневних радних активности није везан за време проведено у установи (припремање за рад, прегледање домаћих задатака и писмених вежби, стручно усавршавање, итд.).

Недељни распоред радних активности

- **радна недеља траје 5 дана (члан 55. ст. 1. и 2. Закона о раду) што је најчешће случај и у установи. Ипак, у установама су могућа одступања, будући да се њихов рад понекад изводи и суботом. Без обзира на то, недељни распоред радног времена може се уклопити у 40 часова рада недељно.**

Утврђивање структуре и распореда обавеза наставника, васпитача и стручног сарадника у оквиру радне недеље

- Закон о основама система образовања и васпитања, у члану 136. ст. 2. и 3
- могућност да структура и распоред обавеза наставника у погледу свих облика непосредног рада са ученицима буде различита у оквиру радних недеља
- утврђује се годишњим планом рада установе који доноси орган управљања, у складу са школским календаром, развојним планом и предшколским, школским и васпитним програмом, до 15. 09. а који припремају директор и његови сарадници (ПКУ)

Чланом 88. Закона о основама система образовања и васпитања прописано је

- 1) да се образовно-васпитни рад остварује у току школске године, која почиње 1. септембра, а завршава се 31. августа наредне године;
- 2) да се образовно-васпитни рад организује у два полугодишта;
- 3) да ученици имају школски распуст;
- 4) да се време, трајање и организација образовно-васпитног рада и школског распуста утврђује школским календаром, који може да се мења у изузетним случајевима, на захтев школе и уз сагласност министра просвете;
- 5) да школски календар прописује министар просвете до 1. јуна (за следећу школску годину);
- 6) да се васпитно-образовни рад предшколске установе остварује у току радне године, која се прилагођава школској години.

Утврђивање структуре и распореда обавезане ненаставног особља у оквиру радне недеље

- годишњи план рада установе се односи на реализацију основне делатности установе – образовања и васпитања, а не и на рад ненаставног особља, што произлази и из чл 136. став 2. ЗОСОВ, према чијој се одредби годишњим планом рада утврђују структура и распоред обавеза (само) наставника, васпитача и стручних сарадника.
- ПКУ, пак, **говорећи о распореду радног времена, не прави разлику између наставног и ненаставног особља**, што није добро решење, па распоред радног времена ненаставног особља треба уредити другим општим актом школе.

6. Прековремени рад

- Услови за одређивањ прековременог рада
- Начин одређивања прековременог рада
- Забрана одређивања прековременог рада

6.1. Услови за одређивање прековременог рада

- ЗОР чл 53 - на захтев послодавца, запослени је обавезан да ради и дуже од пуног радног времена у случају више силе, изненадног повећања обима посла и у другим случајевима када је неопходно да се у одређеном року заврши посао који није планиран (став 1), али не дуже од четири часа дневно нити дуже од 8 часова недељно (став 2)
- Члан 11. став 1. ПКУ за запослене у ОШ и СШ и домовима ученика говори о случајевима у којима је могуће увести прековремени рад. То су: виша сила, пријем и обрада докумената и података за пријемни испит, обављање квалификационог или пријемног испита и извршавање других послова када је неопходно да се у одређеном року заврши посао.

За законитост прековременог рада потребно да се кумулативно испуне **следећи услови:**

- 1) да постоји неки од случајева утврђених ЗОР, односно КУ;
- 2) да тај рад не траје дуже од 4 ч дневно, нити дуже од 8 часова недељно.

Могућности увођења прековременог рада и у “кровном”закону (чл.136 ст 4)

- састоји се у додатном распоређивању одређеног броја сати образовно-васпитног рада на друге извршиоце
- Број сати образовно-васпитног рада који се додатно може распоредити на друге извршиоце прописује министар просвете

Важно!

- Послодавац је дужан да, најмање квартално, доставља репрезентативном синдикату извештај о прековременом (и ноћном раду) - чл 9. ОКУ

Дакле, прековременог рада има, али нема преконоормног!!!

- Postovane kolege,
Uvidom u podatke dobijene od Trezora primeceno je da pojedine skole iskazuju prekonormni rad koji nije predvidjen Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja tj. svaki nastavnik treba da ima normu 100%.
Molimo Vas da jos jednom prekontrolisete Cenuse, sve obrasce koje skole popunjavaju i dostavljaju na overu, a Sektor za finansije ce od Trezora traziti da dostavi listing svih skola koje imaju prekonormni rad i ponovno aktiviranje programa koji Vam omogucuva da imate uvid u podatke koje su skole sa vase teritorije dostavile Trezoru.
Srdacan pozdrav,
Odeljenje za pripremu budzeta
Vesna Vranjkovic, Ljuba Kreca

- Poštovani,
na osnovu upozorenja iz Odeljenja za pripremu budžeta Ministarstva prosvete, obaveštavamo Vas o sledećem:
-Prekonormni rad ne može da se iskazuje u Cenusu
- Molimo Vas da u tom smislu izvršite ispravku i takav (ispravljen) Zahtev za pojedinačni obračun osnovnih ili srednjih škola i registar zaposlenih dostavite na e-mail sombormp@eunet.rs, najkasnije do 26. 10. 2010.
-Ustanova je obavezna da organizuje nesmetano odvijanje nastave u skladu sa Zakonom.
Načelnik Školske uprave Sombor
Borislav Staničkov

Ни краћег дописа ни већег циркуса, односно

ОСНОВНА ШКОЛА
НИКОЛА ВУЧКОВИЋИЋ,
Дел. бр. : 01.~007

ДАТУМ : 20.10.2010

Сомбор, Вељка Петровића бр. 4.

Тел (025) 22-630 Факс : 423-162

ПИБ : 100613733

У вези са дописом начелника Школске управе Сомбор који је у школи протоколисан под ред. бр. _____ а упућен 20.10.2010. године на основу упозорења из Одељења за привредну буџета Министарства просвете да прекомерни рад не може бити некажан у Циркусу и регистру запослених, те као таква и исплаћен дајем

САГЛАСНОСТ-

Да за свој рад, у овој школској 2010/2011. години, за укупно _____ часова наставе, односно за _____ % норме у ОШ „Никола Вуčković“, примим зараду за 100 % норме, без накнаде за прекомерни рад.

Такође потврђујем да су ми наведени дописи стављени на увид.

Уколико Министарство промени свој став и призна право на прекомерни рад ова изјава има се сматрати неизвршном, од момента призивања презе.

САГЛАСНОСТ ДАО

насиља у кућама знања

ОШ „21. октобар“
Његошева 4, 25000 Сомбор
Тел/факс: 025/22-476
Дел бр.: _____
Дана: _____ 2010. године

ИЗЈАВА

Запосленог/не _____, на
радном месту наставника _____:

„Пристајем / не пристајем да часове преко норме у ОШ „21. октобар“ у
Сомбору, _____ % радног времена изводим волонтерски без новчане
надокнаде у складу са упутством Школске управе Сомбор.“

Запослени школе:

(потпис запосленог)

Доставити:

1. Запосленом
2. Досије запосленог (2 примерка)

- Шта то беше

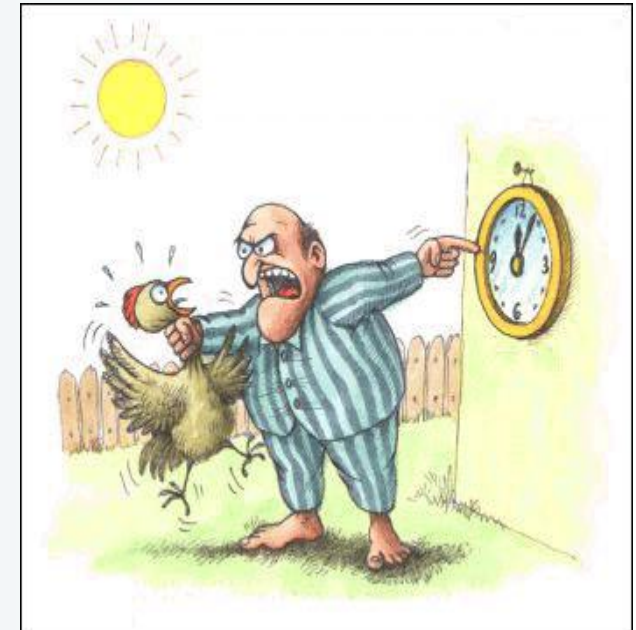
**ШКОЛА
БЕЗ НАСИЉА**

Нажалост, има тога
јошшш...

6.2. Начин одређивања прековременог рада

- запосленом треба издати решење у писменој форми (чл 193. ст 1. ЗОР и чл 11. ст 2. ПКУ)
- Поред решења о разлозима и трајању прековр. рада, установа је, према истој одредби колективног уговора, дужна да запосленом изда **налог (решење) за исплату увећане плате, у складу са законом**

6.3. Забрана одређивања прековременог рада појединим категоријама запослених

- 1) запосленом код којег би, по налазу надлежног здравственог органа, прековремени рад могао да погорша здравствено стање (чл 81. ст 1);
- 2) запосленом млађем од 18 година живота (чл 88. ст 1),
- 3) запосленој жени за време прве 32 недеље трудноће, ако би такав рад, на основу налаза надлежног здравственог органа, био штетан за њено здравље и здравље плода (чл 90. ст 1);
- 4) запосленој жени за време последњих 8 недеља трудноће (чл 90 ст 2);
- 5) истовремено и једном и другом родитељу, усвојиоцу, хранитељу или старатељу детета до три године живота, без писмене сагласности (члан 91. став 1);
- 6) самохраном родитељу, усвојиоцу, хранитељу или старатељу детета до 7 год живота или детета које је тежак инвалид, без његове писмене сагласности (ч 91. ст 2).

7. Казне за кршење одредаба о радном времену за послодавца са својством правног лица од 600.000 до 1.000.000 динара и од 30.000 до 50.000 динара за одговорно лице у установи:

- ако запосленом одреди прековремени рад супротно одредбама тог закона;
- ако изврши прерасподелу радног времена супротно одредбама тог закона;
- ако запосленом који ради ноћу не обезбеди обављање послова у току дана супротно одредбама тог закона;
- ако запосленом који ради у сменама не обезбеди измену смена супротно одредбама тог закона;
- ако не поштује забрану одређивања прековременог и ноћног рада и прерасподеле радног времена одређеним категоријама запослених.

Имамо(ли) избор?

Имамо(ли) избор?

Само мотивисан учитељ је креативан

У сваком случају...

хвала вам

на пажњи

kovacz@sbb.rs